

**БЕНЕДИКТ
КЪМБЪРБАЧ –
ШЕРЛОК ХОЛМС
НА ХХІ ВЕК**

БЕНЕДИКТ КЪМБЪРБАЧ – ШЕРЛОК ХОЛМС НА ХХІ ВЕК

Как е заснет великият сериал

Автор Елизавета Бута

Преводач Яна Загорчинова

Консултант Диан Загорчинов

Издателство „Паритет“, 256 стр.

Напоследък все по-често срещаме името на Бенедикт Къмбърбач в редица касови проекти на Холивуд, както и в нашумели кинопродукции и театрални постановки в родната му Великобритания. Във филмографията си Къмбърбач има десетки роли на знакови герои, но най-успешните му превъплъщения са предимно на гении и злодеи. Необичайният му външен вид и не по-малко необичайно му име го отличават сред звездната плеяда от таланти и му определят почетно място в киното и театъра. Той е носител на някои знакови награди, но името му преди всичко се свързва с образа на Шерлок Холмс, чиято роля актьорът изигра в едноименния сериал. Историята за особняка социопат от 21 век определено се хареса на публиката, а Къмбърбач и Марк Гатис се превърнаха в истински звезди.

Книгата представя биографията на актьора и разкрива пикантни тайни от снимачната площадка на сериала „Шерлок“ – от раждането на идеята за поредицата и написването на сценария до процеса на заснемането. Включени са и биографиите на създателите на филма, както и любопитни моменти от творческия процес, запечатани във впечатляващи фотографии.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbf.com – 20% отстъпка.**

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

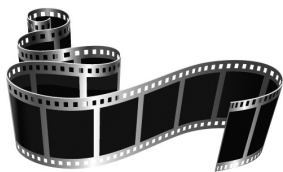
ISBN 978-619-153-535-4

Съдържание

Глава 1. НАЧАЛОТО	5
Глава 2. СЪЗДАТЕЛИТЕ.....	13
Марк Гатис.....	13
Стивън Мофат	29
Глава 3. РЕЖИСЬОРИТЕ	39
Коки Гедройч	39
Пол Макгигън.....	41
Юрос Лин.....	43
Тоби Хайнс.....	45
Джеръми Лавринг.....	47
Колм Макарти.....	48
Ник Хърън	48
Глава 4. КАСТИНГ НА АКТЬОРИТЕ.....	50
Бенедикт Къмбърбач за Шерлок.....	58
Биография на Бенедикт Къмбърбач	66
Джон Уотсън	83
Мартин Фрийман за доктор Уотсън.....	89
Биография на Мартин Фрийман.....	93
Джим Мориарти	109
Андрю Скот за Мориарти.....	121
Биография на Андрю Скот	124
Майкрофт Холмс	128
Грег Лестрад.....	133
Моли Хупър.....	138
Мисис Хъдсън	141
Айрин Адлер	143
Мери Морстън.....	147
Глава 5. СНИМКИТЕ (Играта започна!)	151
Снимките на пилотния епизод.....	151
Снимките на първи сезон.....	157

Операторът на сериала Стив Лос разказва.....	165
Снимките на втори сезон.....	182
Еос Чатър за снимките на сериала	189
Снимките на трети сезон.....	212
Глава 6. ЛОНДОН НА ШЕРЛОК ХОЛМС	224
По местата на снимките на сериала	226
Глава 7. КОНКУРЕНЦИЯТА.....	239
Глава 8. БЕНЕДИКТ КЪМБЪРБАЧ СЛЕД „ШЕРЛОК“	247

Глава 1. НАЧАЛОТО

Влакът Кардиф – Лондон тръгвал в осем сутринта. Стивън Мофат проклинал целия свят заради това, че трябвало да стане толкова рано. Налагало му се да бъде в Лондон чак вечерта, но железопътната служба на Англия не се трогвала от това. Влаковете от Кардиф до Лондон тръгвали само в пет, шест и осем сутринта. Изобщо не му се искало да пътува с кола. За сценариста пътуването с влак било идеалното работно място. Къде другаде, ако не във влака можел така внимателно да премисли един нов сценарий? Най-много от всичко Мофат обичал да наблюдава живота през прозореца на купето първа класа. Само дете в осем сутринта подобно развлечение нямало да му достави голямо удоволствие.

–пейзажът е в стил Конан Дойл – замислено казал спътникът на Стивън.

Едва тогава сценаристът забелязал, че срещу него седи неговият скорошен познат Марк Гатис, с когото му се наложило да работи заедно в сериала „Доктор Кой“. И двамата още от деца обожавали култовия сериал и смятали за чест да работят по възраждането на гениалния, според тях, много-сериен филм. Естествено, те бързо намерили общ език и с удоволствие работели в екипа на сценаристите. А сега станало ясно, че и той обича Конан Дойл.

„Бях много учуден, че Марк също обича произведенията на сър Артър.“

Стивън Мофат

– От дете – кимнал Марк, – макар че нямам много подръжници на тази моя страст.

Стивън Мофат и Марк Гатис –
създателите на сериала „Шерлок“.

– Когато срещам хора, които не са чели историите за Шерлок, малко им завиждам. Предстоят им толкова много интересни неща, – отговорил Мофат, след което помислил малко и добавил: – Отдавна искам да направя адаптирана версия на „Шерлок Холмс“, да пренесе героите в XXI век.

– И аз съм мислил за това – доволно кимнал Гатис.

– Макар че Шерлок Холмс едва ли би оцелял в съвременен Лондон заради едната само забрана за пушене – казал Марк, като по навик погледнал към платформата на вагона. Вече от доста години във всички европейски влакове били инсталирани датчици за дим, а желанието на пътниците да пушат във влака си оставало все така безусловен рефлекс.

– Тогава Шерлок ще трябва да носи никотинови лепенки – разсмял се Стивън.

След два часа Мофат и Гатис слезли от влака с на практика готов сценарий на адаптираната версия на сериала за

Шерлок Холмс. И двамата се съгласили, че всички екранизации на Конан Дойл, заснети през последните няколко години, били прекалено измислени и благоговейни. В тях нямало нито герои, нито сюжет, само лондонски пейзажи и толкова.

„И двамата сме луди почитатели на Шерлок, и което е по-важно, имаме правото да направим нещо с него, а именно – да го пренесем в наши дни. Точно това са двете причини, взети заедно. Ако вие се окажете в необходимото (както и стана) място с идеалната идея за нещо, ако боготворите нещо и ако има с кого да го споделите, тогава можете да се захващате за работа.“

Стивън Мофат

В студиото на BBC One идеята на Мофат и Гатис била срещната скептично. Стивън наскоро завършил работата си по мини сериала „Джекил“ за BBC, където бил не само сценарист, а и изпълнителен продуцент. В основата на сюжета бил романът на Стивънсън „Странната история на доктор Джекил и мистър Хайд“, но действието се развивало в наши дни. Гатис съвсем доскоро работил по една от сериите на „Доктор Кой“ – „Неспокойният мъртвец“, в която адаптирал сюжет на Дикенс. Двата сценаристи вече си били завоювали името на специалисти от най-висока класа. Обаче Шерлок Холмс не можел да се сравни с позабравените Стивънсън и Дикенс, никой нямал намерение да игнорира сър Артър Конан Дойл. И без друго имало много екранизации на Холмс... Никой не отпуснал пари за проекта, но Мофат и Гатис дори не си помислили да се откажат. Никой не отричал категорично тяхната идея, но студията дала ясно да се разбере, че в близко бъдеще няма да се занимава с това.

„Ние повтаряхме: „Това не е римейк, това е завръщане“. За съвременниците си Шерлок Холмс е бил точно такъв. Той не е бил някаква остаряла и закостеняла отживелица, не е бил на петдесет години и не се е пред-

Марк Гатис, Мартин Фрийман, Бенедикт Къмбърбач
и Стивън Мофат.

ставял като някой свален летец. Бил е опасен млад мъж, който сътворява истински съвременни дела в Лондон.“

Стивън Мофат

Сценаристите били затрупани с работа, затова решили да запазят идеята си за по-добри времена. По-точно така решил Мофат, обаче Марк Гатис не можел да мисли за нищо друго, освен за това как да заснеме правдиво историята за прочутия детектив.

През 2007 год. Стивън Мофат се занимавал с възраждането на сериала „Доктор Кой“, за който по-късно получил наградата BAFTA. Цялото си свободно време той прекарвал в обсъждане на сценария на „Шерлок“. В крайна сметка Мофат не издържал и предложил да напише първата версия на сценария.

След две седмици „Етюд в червено“ бил безпощадно преработен от Стивън. Без да иска, той пренесъл в образа на главния герой всички основни черти на своя най-добър приятел Марк Гатис. Просто защото в неговото обкръжение нямало друг по-ексцентричен човек. Например, докато Мофат бил зает със сценария на първата серия, Гатис осъществявал плана си да оборудва в дома си викторианска лаборатория за провеждане на химически опити. По-безполезно начинание едва ли можело да се измисли.

„Когато прочетох сценария на пилотната серия на „Шерлок“, аз казах: „Той е прекалено нормален.“

Марк Гатис

Но по-добре било шокът да е постепенен. Никой не знаел как ще реагира ръководството на канала спрямо друг сценарий. Към онази пилотна серия BBC One се отнесли съвсем добродушно. Казаха, че сценарият е добър, но пари няма да дадат. Гатис и Мофат били бесни, че никой няма намерение да финансира проекта... Тогава Стивън заминал заедно с жена си, кинопродуцентката Сю Въртю, в Монте Карло. Цяла седмица те се наслаждавали на неочакваната си свобода. През тези седем дни той успял да запали жена си с идеята за възраждането на Шерлок Холмс. Ако в началото Сю гледала на всички тези безкрайни разговори за сценария като на игрите на две непораснали четиридесетгодишни момчета, то сега тя искала да се захване с този проект не по-малко от Мофат и Гатис.

След завръщането си в Англия Мофат малко се посъвзел и се заел с любимия си „Доктор Кой“. В края на краищата да снима два сериала едновременно било прекалено. Може пък да било за добро...

В края на 2007 год. сценаристът получил предложение от самия Стивън Спилбърг. Мофат трябвало да стане сценарист на филма „Приключенията на Тинтин: Тайната на еднорога“. Още от времето на „Индиана Джоунс“ Спилбърг мечтаел да екранизира комиксите за Тинтин.

Стивън Мофат с жена си Сю Въртю.
*„Сю никога не беше чела произведенията на сър Артур
Конан Дойл, но бързо бе завладяна от идеята и скоро
стана нашият единствен и незаменим изпълнителен
продуцент.“* Стивън Мофат

Без дори да се замисли, Мофат се съгласил. Почти по същото време ръководството на BBC предложило на сценариста да оглави екипа на сериала „Доктор Кой“. Мофат не можел да се откаже от такава чест.

Телевизионният фестивал в Монте Карло бил възприет от Стивън като възможност най-после облекчено да си поеме въздух. Спомените му за едноседмичната почивка, която прекарал там с жена си преди няколко месеца, били още пресни, затова много му се искало отново да се махне за няколко дни от всички проблеми и просто да не мисли за нищо.

– Трябва да ти кажа нещо – хитро се усмихнала Сю. – ВВС утвърди пилотната серия на „Шерлок“ – без да дочака въпроса, радостно съобщила Сю Въртю.

– Само не и това – едва могъл да каже тогава Мофат.

Сю очаквала всичко друго, но не и такъв обрат. Почти половин година тя по сто пъти на ден чувала името на великия детектив и изведнъж – такава реакция.

– Ще се наложи да се откажа от нещо – съобщил Стивън.

Сценаристът нямало как да се справи и с „Тинтин“, и с два сериала едновременно. Работата щяла да изгуби качеството си, а той не можел да допусне това.

„Когато отказах на Спилбърг, се чувствах ужасно виновен. Ако трябва да съм честен, много се радвам, че са използвали голяма част от моя сценарий в първия филм за Тинтин. Стивън се отнесе с разбиране към моя избор и аз съм безумно радостен от това. Той можеше да ме съди, но не направи нищо такова, просто ми пожела успех.“

Стивън Мофат

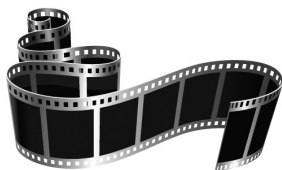
Стивън Мофат и Марк Гатис започнали работа по пилотната версия на сериала „Шерлок“. Когато снимките били завършени, ВВС One анонсирала нов филмов проект, който трябвало да излезе на екран след половин година. Реакцията на пресата била шокираща за ръководството на канала.

„Новият сериал „Шерлок“ е потенциално бедствие за британската телевизия. Как тази странна история за един съвременен детектив ще може да се конкурира с филма на Гай Ричи „Шерлок Холмс“, който ще излезе на екраните по същото време? Бенедикт Къмбърбач срещу Робърт Дауни Джуниър? Много странно съперничество...“

Daily Mail

Бенедикт Къмбърбач
срещу Робърт Дауни Джуниър.

Глава 2. СЪЗДАТЕЛИТЕ

МАРК ГАТИС

Всички животи свършват. Всички сърца се разбиват. Неравнодушието не е предимство.

Майкрофт Холмс

*Автор на идеята, сценарист, продуцент
и актьор на сериала „Шерлок“*

Марк Гатис е роден на 17 октомври 1966 год. в малкото градче Седжфийлд във Великобритания. Срещу неговата къща се намирала Едуардианската психиатрична болница, в която работел един от родителите на сценариста. В прекрасно семейство, с обожаваните филми на ужасите и романите на А. Конан Дойл и Чарлз Дикенс – така преминали първите тринадесет години от детството на Марк. С времето качеството на показваните по телевизията сериали вече не му допадало и той започнал сам да пише сценарии. Актьорите също играели лошо, затова трябвало да се изучи за актьор и да играе в сериалите по собствените си сценарии, а по-късно и да ги продуцира.

Психолозите виждат всички като свои пациенти, обаче психиатрите приемат хората за здрави – по това основно се различават двете професии. Психиатрията така и не успяла да дефинира какво е патология и се ограничила с кратък коментар: „Нормата се различава от патологията по интензивността и продължителността на преживяванията“.

Видът на психиатричната болница винаги плашел Марк и едновременно с това го привличал. Нямало нищо по-впе-

„Нашите традиции ни определят“
Майкрофт Холмс

чатляващо и интересно от формата, в която се проявявало безумието. Нали всичко наоколо било безумие, просто някои полудявали весело и шумно, а други унило мрънкали пред психотерапевта. Кой бил по-щастлив в случая? Шизофреникът или абсолютно нормалният във всяко отношение човек? Марк обожавал да наблюдава поведението на посетителите на болницата. Те изобщо не били бедни, изпаднали хора, изгубили връзка с действителността. Тъкмо обратното. Били успешни, често пъти много талантиливи хора, в различна степен отнесени от реалността.

„Като дете обичах да се маскирам и да се правя на птеродактил, злодей или вампир – това винаги беше много весело.“

Марк Гатис

Момчето, увлечено от историята и литературата, можело да си спечели славата на зубрач, ако не било калено от Едуардианската психиатрична болница. Марк знаел точно как трябва да се държи с хората. Никому не бил интересен самият човек, всички много повече се интересували като какъв се представя. Ако човек правилно се прави на глупав, винаги може да постигне необходимия резултат. Марк за малко щял да заеме почетното място на училищния клоун, толкова успешно играел ролята си, и само отличните оценки по всички предмети карали съучениците му да се питат: дали всичко е толкова просто с този рижав клоун?